

מסורת הש"ס

(א) מדר עולם ספ"א, (ב) מגילה י. ירוש' מגילה ספ"א, (ג) ספרי דהא טו, (ד) ירוש' שם ה"ב, (ה) שם ה"א והי"ב, (ו) ירוש' פסחים פ"ב ה"ד, מגילה שם, (ז) [מגילה י. ספרי שם, ירוש' מגילה פ"א ה"ב], (ח) ד"ה קדשים קלים בכל מקום, (ט) פי' ז"ק, (י) [וע' מו' פסחים לו: ד"ה דלמנן], (יז) עיין תוס' לעיל סא. ד"ה מאי:

הגהות הב"ח

(א) גמ' א"ל ר"ל לר' יוחנן אי הכי מעשר שני:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה זו וכו' דא רמק עיין לעיל דף ס פי' תוס' ד"ה קטנר:

שינויי נוסחאות

[א] בכתה"י ובתב. וכן בד"יו רפ"ט ופ"ח. וביה יצר מלה, דלית מביא רחיה מן הכתוב דליתו תכנינון ז' שנים כי היכי דלא מייתי רחיה לעשרה שנתן שמואל בו, אלא אחר דחשיב השנתון של העשרים שנה אחר ומתכו והימים כי ובידושלם מתן ל"ג הרי י"ג ובשלמה בו, ובה אין אלו לציבים להגהת הא"ק בדש"י ור' להלן אחר טו, (דקדק: ב) שנים ובידושלים מתן ל"ג שנים, וארבעה בשלמה דכתב ויחל בו, כ"ל (ש"ח: ב) חלקן הכתוב בד' (ש"ח: ד) בדבד כהנ"י העירקא אי הכי מע"ש גמ', ובמ"ש ה"ה"ת וי"ה בדש"י אכן במגילה (ט ע"ג) כתב דע"כ ט"ס הוא כלא, דל"כ קשה דר"ש דלרשכ"י לקמן בסמוך (ש"ח:), ועי' דר"ל: [א] גי' ז"ק ל"ג שנה שמתוך על כל ישראל דז' שנים מתוך בחברון הרי ג"ג וכו', (ולא א"ת: א) דהאי (ב"ש: יא) בנחלקה (ש"ח: יב) ז"ל ובאבל (ויקיו: יג) לעיל מפסח במגלגל (באח"ט: ד) גמ' לפניו א"תא בר מתנה (הגרי"ב) [זו] בכתה"י ופ"מ בירה. מוקדש, דכתוב: [זו] בכתה"י תודה: [ז] ז"ל בכור (ב"ש: יח) ז"ל דשייך: [ז] בנ"ש נוסף ודחיפוק לזי. דאינם נאכלות בכל מושבות אמר ר"ל זאת ואמרת חלות תודה: [ב] ובגוב וגבעון מוטטו להו התם. ז"ע דנ"ה דממטו ליה התם מ"מ חז"כ יאכל בכל ערי ישראל, ולולא דמקמיפנא ה"א דהתן חמש מינות מיוחדים, דהיי קדושתם היתה אלו"ה דר"ש ואליביה ודאי בלתי בנוב וגבעון. אף מ"מ יש להקשות קושיותא אלו"ה דר' יהודה (ראש"ח: ב) [א] ז"ל קמיצה (הגרי"ב, וביה בד"ח):

דכתיב והימים אשר מתן וגו'. ל"ג [א] שנה הרי נ"ג וארצנו שמלך שלמה לפני בנין הבית ואותה שנה שלמו ארצנו מאות ושמונים לציאת מצרים נשמיירו לשילה שס"ט: **מנהגי מילי.** שהיה היתר לבמות אחר קדושת שילה משחרבה: **כי לא צאסם.** צימי גלגל אל המנוחה וגו': **ולמה חלקן.**

היתר צמה צין זה לזה. דהא [א] קרא צהיתר צמות דגלגל משמע וקאמר עד מתי אני אומר לכם איש כל הישר צעיניו כי לא צאסם עד עתה וגו' אצל לא משצאסם ואי אין היתר צין זו לזו לא ה"ל למיכתב אלא מנוחה ומדכתיב נחלה ש"מ דה"ק לזו אחר קדושת המנוחה תחזרו להיתר הראשון עד צואסם אל הנחלה: **אי הכי.** דשעת היתר הוא נייתי נמי מעשר שני לנוב וגבעון שהרי נסתלקו [א] כל קדושת שילה ומאי טעם לא תנן בכתה"י לאוכלו שס: שס שס. ואכלתם שס (דברים יג) אי נמי (כי אס) [א] לפני ה' אלהיך (תאכלנו) במקום אשר יבחר לשכן שמו שס (שס יד) ובארון כתוב (שמות מ) [ונתת] שס את הארון וגו': **ועיון דארון לא הוה.** דכל ימי נוב וגבעון היה הארון בקרית יערים כ' שנה וצעיר דוד עד שנצנה הבית: **פסח וקדשים נמי.** דהא ואכלתם שס צהו נמי כתוב (דברים יג) **מני.** הך מתה"י דקמני מעשר שני בכל ערי ישראל ולא היה צריך להציאן שס: **ר"ש היא.** דלחמ חובות שאין קבוע להם זמן לא קרבו צנוב וגבעון והיינו צכורות ומעשר צמהה וילף טעמא כדלמנן לעיל [ג] (דף ק"ח). בגלגל וכיון דמעשר צמהה לא הוה התם מעשר דגן נמי לא צעי לאיתויי התם דליתקוש להדדי דכתיב (דברים יד) עשר תעשר ואמרינן צשתי מעשרות הכתוב מדבר במסכת צכורות (דף נג:): **ה"ג אצל לר' יהודה ה"ג דאמר רב אדא בר אבהו דר' מעשר שני נאכל צנוב וגבעון לדברי ר' יהודה:** והא צעין צירה [א].

דכתיב (דברים יג) לפני ה' אלהיכם: **נוב וגבעון.** חדא חשיב לה: **זו וזו שילה.** ואפילו הכי יש [א] היתר צמרה דקסבר קדושה ראשונה קדשה לשעטה ולא קדשה לעמיד לצא ובקדושת ירושלים גופה סבירא ליה דיש אחריה היתר כדלמרינן במגילה (דף י.) שמעתי שמקריצין צבית חוויי צומן הזה ואוקיימנא כר' ישמעאל: **זו וזו ירושלים.** ועד שיצנה הבית לא נאסרו הצמות:

^{[א] ויהי}

כדלמרינן לעיל בפרק קדשי קדשים (דף ס:) ובפרק צתרא דמכות (דף עט:) ובתמורה בפרק אלו קדשים (דף כה). דצכורים אינם שלא צפוי הבית משום דצעי הנחה ועוד מידי דהוה אחזה ושוק ותרומת לחמי תודה דלמרי' לעיל (דף קז:) נוהגין צצמה גדולה ואין נוהגין צצמה קטנה משום דצעו תנופה וצכורים נמי צעו תנופה דלא דמי למנחה דקדשה צצמה בלא תנופה לרבנן דפלוגי עליה דר' יהודה צמתניתינן בפירקין כדפרישית לעיל דמנחה עיקר מנזחה (סמיכה) [א] והקטרה הלכך משום תנופה לא בטלה אצל הני דעיקר מנזתן תנופה בטלה תנופה צטלי אינהו: **הא מני רבי שמעון היא.** הכי נמי מצי למימר רבנן היא דלמרי חובות ליחיד לא קרבו צשעת היתר הצמות אף צצמת צצור וכן רצי מאיר אלא נקט ר' שמעון משום דעציד הך דרשא עשר תעשר צשני מעשרות הכתוב מדבר: **הג"ה ואיתקש [מעשר] דגן למעשר בהמה.** לעיל בפרק קדשי קדשים (דף ס:) נקט היקשא דמעשר לצכור והכא והתם סגי בחדא: **זו וזו שי"ח.** פירש בקונטרס ואפילו הכי הוי היתר צמרה דקסבר קדושה ראשונה קדשה לשעטה ולא קדשה לעמיד לצא ובקדושת ירושלים גופה סבירא ליה דיש אחריה היתר כדלמרינן במגילה (דף י.) שמעתי שמקריצין צבית חוויי צומן הזה ואוקיימנא כרצי ישמעאל עכ"ל ולא * דק דהתם רצי ישמעאל צ"ר יוסי דהוא צתראה צימי רצי והכא רצי ישמעאל צן אלישע בר פלוגמיה דר' עקיבא רבו של ר' שמעון בן יוחי וההוא אסיקנא לעיל * לפוס חד גירסא דכולי עלמא קדשה ומיהו אי אפשר לומר לדידיה שלא יהא היתר אחר שילה דהא

פרת חטאת פרק ארבעה עשר זבחים

ק"ט.

תורה אור

1. והק"מם אשר מתן דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון מתן שבע שנים ובידושלם מתן שלשים ושלש שנים:
מ"א ב, יא
2. ויחל לבנות בחדש השני בשני בשנת ארבע למלכותו: דה"ב ג, ב
3. כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר ידחה אליהך נתן לך.

דברים יב, ט
4. ויהיה לי נחלתי בארצה ביער נתנה עלי בקולה על בן שנאתיה: ירמיה יב, ח
5. החיט צבוע נחלתי לי העיט קיבץ עליה לבו אספו כל ציית השדה ותינו לאבלה: ירמיה יב, ט
6. זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אחיך:
תהלים קלב, יד
7. בי בחר ידחה בציון אנה למושב לו: תהלים קלב, יג

מוסף רש"י

אל המנוחה זו שילה. שמו מלכטס (מגילה י.):

באו לנוב וגבעון [כו'] קדשים קלים ומעשר שני **בכל ערי ישראל**. צריש פירקין צמתניתינן (דף קיז:) פירש בקונטרס * דלעיל צצאו לגלגל לא הוזכר מעשר שני לפי שלא נהגו מעשרות עד לאחר ירושה ושיצה ומימה דהא פריך הכא צגמרל דמעשר שני נמי נסקיה להתם צנוב וגבעון ומסיק דמתה"י ר' שמעון היא דלחמ חובות שאין קבוע להם זמן לא קרבו דהיינו צצכור [א] ומעשר צמהה וכיון דמעשר צצמה לא הוה התם מעשר דגן לא צעי לאתויי התם דליתקוש להדדי והשתא מהאי טעמא דליתקש למעשר לא יהא נאכל כלל כמו מעשר צצמה צנוב וגבעון למ"ד לא קרבו חובות והיו צריכין להמתין צצכור ומעשר עד שיוממו ונאכלין צצומנן לצעלים ומעשר שני לא יהא לו תקנה אלא צצדיון ויש ספרים דלא גרסי צצמתניתינן מעשר שני כלל גצי נוב וגבעון ונראה לפרש דלענין הצאה הוא שייך [א] להקיש דאי האי טעון הצאת מקום גם זה יהא טעון הצאת מקום דקאמר לר' יהודה דלחמ חובות קרבו דצנוב וגבעון נאכל גם מעשר שני נאכל שס אצל מה שאין מעשר צצמה קרב לרצי שמעון משום דחובות לא קרבו לענין זה אין שייך להקיש מעשר שני שלא יהא נאכל בכל מקום דהא דאין מעשר צצמה נאכל משום דצעי מתן דמים ואימורים ולא אפשר אצל מעשר שני שרי ומיהו קשה דלעיל בפרק קדשי קדשים (דף ס:) ילפינן מעשר מצכור דאין נאכל צצומן הזה ויש גירסות צצפרים ושס פירשתי [א] ועוד קשה אי משכחת מעשר דנאכל בכל ערי ישראל א"כ הא דלחמ בפרק כל שעה (פסחים דף לו:) מרצה אני מעשר שיש לו היתר בכל מושצות דלחמ ר' אלעזר מנין למעשר שנטמא כו' למה לי דרצי אלעזר הא כיון דצנוב (נאכל) וגבעון נאכל בכל ערי ישראל א"כ יש היתר בכל מושצות כדלחמ התם (דף לח:) לקמיה צצהואל פירקא גצי חלות תודה [א] וריקיי מיר נאכלין צצנוב וגבעון וי"ל דלילטריך התם דרצי אלעזר משום רצי יהודה דלחמ צשמעתינן שלש צצירות הן של שילה ושל נוב וגבעון ושל צית עולמים לאכילת מעשר שני ואליצא דרצי יהודה וא"ת והיכי קאמר התם

ומוציא אני צכורים שאין להם היתר בכל מושצות והלא נאכלין צצנוב וגבעון בכל ערי ישראל כמעשר שני ויש לומר דצכורים לא אפשר משום דצעו הנחה אצל המוצא * וצנוב [א] וגבעון ממטו להו התם (דף עט:) ובתמורה בפרק אלו קדשים (דף כה). דצכורים אינם שלא נהגין צצמה גדולה ואין נוהגין צצמה קטנה משום דצעו תנופה וצכורים נמי צעו תנופה דלא דמי למנחה דקדשה צצמה בלא תנופה לרבנן דפלוגי עליה דר' יהודה צצמתניתינן בפירקין כדפרישית לעיל דמנחה עיקר מנזחה (סמיכה) [א] והקטרה הלכך משום תנופה לא בטלה אצל הני דעיקר מנזתן תנופה בטלה תנופה צטלי אינהו: **הא מני רבי שמעון היא.** הכי נמי מצי למימר רבנן היא דלמרי חובות ליחיד לא קרבו צשעת היתר הצמות אף צצמת צצור וכן רצי מאיר אלא נקט ר' שמעון משום דעציד הך דרשא עשר תעשר צשני מעשרות הכתוב מדבר: **הג"ה ואיתקש [מעשר] דגן למעשר בהמה.** לעיל בפרק קדשי קדשים (דף ס:) נקט היקשא דמעשר לצכור והכא והתם סגי בחדא: **זו וזו שי"ח.** פירש בקונטרס ואפילו הכי הוי היתר צמרה דקסבר קדושה ראשונה קדשה לשעטה ולא קדשה לעמיד לצא ובקדושת ירושלים גופה סבירא ליה דיש אחריה היתר כדלמרינן במגילה (דף י.) שמעתי שמקריצין צבית חוויי צומן הזה ואוקיימנא כרצי ישמעאל עכ"ל ולא * דק דהתם רצי ישמעאל צ"ר יוסי דהוא צתראה צימי רצי והכא רצי ישמעאל צן אלישע בר פלוגמיה דר' עקיבא רבו של ר' שמעון בן יוחי וההוא אסיקנא לעיל * לפוס חד גירסא דכולי עלמא קדשה ומיהו אי אפשר לומר לדידיה שלא יהא היתר אחר שילה דהא